

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Via Vitæ Operis Hvivs Hypothesis

Florentius <Batavus>

Antverpiae, 1551

De seruanda maturitate, & vitanda lenitate. Cap. 23.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30077

qui plus in se habebant honestatis tametsi
 ruri habitaret quam qui in aula nati & edu-
 cati. Tua igitur serue Dei, modestia nota sit
 omnibus hominibus: Dominus enim pro-
 pe est: nec aliter quam si Dominum iugiter as-
 piceres te geras: ita eum reueraris presen-
 tem per fidem, vt quemuis a te visum homi-
 nem. Nihil praeter apposita delicati appet-
 tas: nihil apportes. Communia quaeque cum hu-
 militate & gratitudine sume, reputando tua
 paupertatem diuitias esse aliorum respectu.
 Caue vnquam tuo desiderio satisfacias po-
 tius quam necessitati. Palatum tuum fames
 excitet non sapes. Principijs obsta: & quum
 magis te tentari sentis, tum vel maximè re-
 luctari oportet. Nec sualori auscultes dicē-
 ti, hac vice fac, cras abstinebis: nam qui non
 est hodie, cras minus aptus erit. Mora enim
 validiorem facit aegritudinem & difficilio-
 rem curationem.

Phil. 4.3.

Plura sunt
in theuton

De seruanda maturitate, & vitanda lenitate Cap. 23. co.

IN omni loco te exhibeto maturum, & tur-
 pissimum ducito lenitatis notam incurre-
 re: quia remissum facit animum, aditum
 praestans ad quoduis malum. Omnis pene dis-
 ciplina in hoc vel periclitatur vel solidatur
 Cogita cui adstas, quae te circumstant, quae
 impendent, & quibus debitor es: & facile
 inuenies

DE PROBIDADE

inuenies quæ te ad luctum inducant, & dis-
 solutionem vincant. Deo adstas, pro te cru-
 cifixo, qui non semel fleuisse legitur, risisse
 nunquã. Malis & periculis innumeris tam
 corporis quam animæ vndiq; circumualla-
 tus es: rationẽ reddere oportebit de omni
 actione. Et quum Dominus vniciq; man-
 darit de proximo suo, tã sapientum quã in-
 sapientum debitor es, vt malis eorum com-
 patiaris: & si necesse sit etiam succurras. Si
 hæc voluas mente iugiter, an adhuc libebit
 ridere? an adhuc cachinnos emittere? quum
 Dominus dicat, Væ vobis qui ridetis nũc,
 quia flebitis. Dico quod verum est, si oculos
 iugiter mentis ad prædicta iurentos habere
 mus, cruciatus nobis risus foret. Dic enim
 mihi, vidisti aliquando aliquem euntem ad
 patibulum ridentem? aut matrem vel patrẽ
 periclitantem audisti in mari & exultantẽ.
 An ipse vsquam in discrimine capitis aut vi-
 tæ tuæ fuisti tripudians? Qui ergo fieri pos-
 set vt inter tot discrimina metus terrores
 mortes, cachinnis & leuitatibus dissoluere-
 ris, si iustam horum mires rationem: si cogi-
 tares quod nec vna quidem vitæ hora tibi
 super sit certa: quod qualis tibi finis futurus
 sit bonus ne an malus omnino nescias: quod
 quo mortis genere hinc tollẽdus sis prorsus
 ignores.

Eccl. 27, b.

Luci. 4, d.

ignores. Qua de re non immerito nec inuti
liter tales vulgo ferunt versus.

*

Drie dinghen dinck ick alijt voor waer.
Die mijn herte maken bouē matē swaer.
Deerste beswaert ende verādert mijn bloet
Als ick peyse dat ick emmer steruen moet.
Dat tweede beswaert mij noch veel meer
Vuant ick gheenē tijt en weet wanner.
Dat derde beswaert my noch bouen al.
Vuant ick niet en weet waer dat ick varē
sal.

Sunt tria quæ semper memori sub pectore
condo.

Quæ mihi perpetuo corda dolore grauāt
Primum magnopere durum est, quo con-
citus horret.

Sanguis, cum dirę cogito iura necis.

Altera res stimulis multo grauioribus vrget

Quod nō sint mortis tēpora certa mihi.

Tertia precipuū mærorē mentibus adfert.

Quod nequeam dandi præscius esse loci.

Quum ergo nullus vel diem certum habeat
vitæ: nec sciat quisquam an æterne damna-
tionis sit filius, an aliud: quū laboret inopia
Spiritus: quū videat tā innumeros tātis sub
iacere, alios corporis alios aī, alios vtriusq;
malis:

malis:

DE PROBITATE

malis: Deum omnipotentē inhonorari, pietatem nihili fieri: omnia ad interitum vergere: qualis putas est apud Deum culpæ & negligentia leuitati adhuc sedare. Sciat certò quicumq; hoc agit, nunquam se ad profectū verum peruenturum, eo quod langueat in amore qui tā remissus est in dolore. Simul & consolari indignus est in luctu, qui tā frequens est in risu. Nō habitat Christus in domo tali, in qua crepitant tam leues venti. Nec Deum meretur habere amicū, qui conuincitur velle placere hominibus, & oblectari stultitijs: quia vt sapiens loquitur, Qui

Pro. 12. b. vanus & excors est patebit contemptui, ita vt tanto minus placeat Deo quanto crebrior est in isto. Errat enim à Deo, errat à Spiritu, errat à veritate & pietate qui delectatur risu vanitate, iuxta sapientem, qui

Eccle. 2. a. dicit. Risum reputavi errorem: & gaudio dixi, Quid frustra deciperis? Meritò ergo omnis talis leuitas cēsetur rescindēda. Hac de re ita scribit Bonauentura. Morum leuitas aliquando potest esse in bono ad horam sed in deuoto nunquam, eo quod planè contrariatur deuotioni. Nam is est vel in pio luctu, cui contrariatur leuitas, vel cum spōso cubante in meridie: & tūc nihil turpius foedius & ingratius, quam admittere gaudium adulteriū.

Pro. 12. b.

Eccle. 2. a.

Bona.

adulterium. Quod si vero in neutro sed in ariditate sit mentis, nihil etiam quam tū leuitate dissolui indecentius: quum pro certo scire debeat, quam diu se huiusmodi dedicat, non solum non Deum habiturū se spōsum: sed grauius etiam ipsum quasi adulterando offendere & contēnere. Non est hoc pudicæ spōsæ, instar eius quæ ait. Surgā & circūibo ciuitatem: per vicos & plateas que ram quem diligit anima mea: quæ item alibi clamat dicens. Reuertere, similis esto dilecte mi capræ hinnuloq; ceruorum. Heu heu, quomodo anima illa eum querere dicitur quæ noscitur stultis adherere, fornicari, ludere, & sensualitatis placita admittere.

Veruntamen ne maturitas tua planè videatur austerior, subridere aliquoties, vultusq; prætere hilaritatem nonnunquā solito iucundiorē, nec nephas est nec inconsultū. Cachinnus tamē nūquam admittatur, quod is maximè seruū Dei dehonestet, et Domini gloriam minuat, & simul proximum offendat. Hinc sapiens, Fatuus in risu exaltat vocem suam: vir autē sapiens vix tacitè ridebit. Hinc etiam Seneca, Reprehensibilis inquit est risus, si est immoderatus, si pueriliter effusus, si muliebriter factus. Sed & odibilem reddit hominem risus ipse, ita vt iudicetur

Cāt. 3. 20.

ibidē. 2. d.

Eccle. 21. 6.

Seneca.

DE PROBITATE

cetur homo aut superbus, aut malignus, aut
furtiuus, aut malis alienis excitatus. Ritus
ergo sit non scurrilis, sed grata quædam vr
banitas.

De vitanda nimia familiaritate. Cap. 24.

Hoc caput
non parum
discrepat a.
teuthonico

Gal. x. b.

Præcipuè tamē cauenda est frequēs illa
arrisio huic vel illi peculiariter exhibita
Habet enim quoddā malū speciale, spi-
ritualisq; præfectus impedimentū. Ad
quid enim leuitas assumitur, nisi vt homini-
bus placeatur. Quo cōtra Paulus. Si inquit,
adhuc hominibus placerē, christi seruus non
essem. O quā magna perdimus sæpe vt ho-
minibus placeamus. O quam care nobis fre-
quenter mortalium stulta, & vana constat
amicitia. Quā fallax, quam fugax, quā insta-
bilis: nimirum vento ipso leuior est: & no-
uissima eius plerūq; turbatio tentatio & af-
flictio. O quisquis Deo placere cupis no-
stris acquiesce consilijs, vt nullius cupias a-
micitiam præ alijs singularem. Neq; enim
rectum esse potest quod à virtutis deuiat
medio. Necesse est vt quem plus minusue
alio diligis, plus minusue quam debeas ei
facias. A tuo caue recedas exemplari, si à
Deo vis probari. Vt Christus æque dile-
xit omneis, nec pro istis magis minusue
mortuus est quā illis ita omneis cū Christo
vnanimiter